

Factsheet Onderwijs

6 mei 2020

Scholen werken aan heropening

- Scholen in het **primair onderwijs** gaan op 11 mei voor 50% open. Tussen leerlingen hoeft geen 1,5 meter afstand bewaard te worden. Tot die tijd zijn scholen alleen open zijn voor opvang van kinderen van ouders in cruciale beroepen en het organiseren van afstandsonderwijs.
- Het **voortgezet (speciaal) onderwijs** werkt aan protocollen voor als de scholen op 2 juni weer open gaan. Definitieve besluitvorming door het kabinet moet nog volgen. Mogelijk wordt de inhoud van de protocollen daar nog op aangepast. Op dit moment is het voortgezet onderwijs open voor de afnames van schoolexamens en voor de voorbereiding op schoolpraktijkexamens. En voor de opvang van kwetsbare leerlingen (geldt ook voor PO).
- Samen met I&W wordt er gewerkt aan maatregelen om de druk op het openbaar vervoer door het openen van scholen beheersbaar te houden.

Aangepast testprotocol

- Er is voldoende testcapaciteit om onderwijspersoneel en personeel in de kinderopvang laagdrempelig te testen. Het RIVM heeft berekend dat met toevoeging van de nieuwe doelgroepen en het meewegen van het seizoenseffect het aantal testen per dag in mei naar verwachting rond de 8000 uitkomt. Dat past ruim binnen de beschikbare capaciteit van 17.500 tests per dag.
- Op woensdag 6 mei is door het RIVM een richtlijn gepubliceerd die omschrijft wanneer een personeelslid zich kan laten testen, wat een school of de kinderopvang moet doen bij ziektegevallen en wanneer melding gedaan moet worden bij de GGD.

Kinderopvang/ BSO

- Om de afstemming met de BSO te vergemakkelijken, zouden scholen hele dagen open moeten gaan.
- De meerderheid van de basisscholen (80%) kiest er al voor om kinderen hele dagen naar school te laten komen. 10% van de basisscholen kiest voor halve dagen en 10% kiest voor een tussenvariant of gaat helemaal open vanwege speciaal onderwijs.

Kinderen/studenten in een kwetsbare positie

- Er zijn kinderen/studenten voor wie onderwijs en opvang thuis niet (goed) mogelijk is, doordat deze kinderen speciale zorg nodig hebben of omdat er thuis onvoldoende stabiliteit is. Scholen en gemeenten kijken samen met Veilig Thuis, Jeugdzorg en andere relevante betrokken partijen op lokaal niveau voor welke leerlingen welke ondersteuning en/of opvang nodig is.
- Het is een zeer onwenselijke situatie als kinderen van de radar verdwijnen en hun thuissituatie niet in beeld is. De leerkrachten kunnen er naar toe gaan en aanbellen om situatie te peilen. Een gesprekje op 1,5 meter afstand bij de voordeur kan volgens het RIVM.
- Bij geen contact tijdens onderwijs op afstand kan dit gemeld worden bij de leerplichtambtenaar. Die kan in overleg met andere hulpverleners binnen en buiten de school, zoals schoolpedagogen of psychologen, zo nodig huisbezoeken afleggen, met
- in achtneming van de RIVM richtlijnen.
- Scholen kunnen door toch een verzuimmelding te doen alsnog contact leggen met leerplichtambtenaren in dergelijke situaties.
- Gemeenten kunnen initiatief nemen om tot een oplossing op maat te komen. In specifieke gevallen kan in deze periode bijvoorbeeld opvang, onderwijs of begeleiding buitenshuis nodig zijn.
- Het allerbelangrijkste is dat de leerplichtambtenaar met de school afstemt hoe je samen contact houdt met de leerling en de ouders. Probeer met elkaar te voorkomen dat leerlingen achterstanden op gaan lopen en stimuleer het volgen van onderwijs.
- Samen met de sectorraden werken we aan mogelijkheden om de doelgroep nog actiever te benaderen en welke ondersteuningsmogelijkheden we ze de komende weken gezamenlijk kunnen bieden.
- Door betrokken onderwijsparten wordt er gezamenlijk een periodieke monitoring gehouden aangaande noodopvang (ko/po), kinderen in een kwetsbare positie en kinderen die niet in beeld zijn (beiden ko/po/va/mbo). Doel van de monitoring is waar nodig extra maatregelen te treffen als er knelpunten zijn.

- Uit de monitor blijkt dat het bij de opvang en/of extra ondersteuning van kinderen/studenten in een kwetsbare positie gaat om
  - ongeveer 8.750 kinderen in de leeftijdscategorie 0-3 jaar,
  - 24.500 reguliere basisschoolleerlingen,
  - 4.550 leerlingen van scholen voor speciaal basisonderwijs,
  - 4.550 leerlingen van scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs,
  - 30.450 leerlingen van scholen voor voortgezet onderwijs en
  - 25.500 studenten van instellingen voor middelbaar beroepsonderwijs
- Bij kinderen/studenten die niet in beeld zijn, gaat het om ongeveer 1.750 leerlingen in het primair onderwijs (waarvan 40% in het speciaal basisonderwijs of (voortgezet) speciaal onderwijs), 2.900 leerlingen in het voortgezet onderwijs en 4.400 studenten in het middelbaar beroepsonderwijs.

Onderwijs op afstand

- Als kinderen niet thuis over een laptop of pc beschikken, zien we vaak dat scholen in overleg met gemeenten hierin kunnen voorzien. Daarnaast heeft SIVON met geld van OCW (eerste tranche € 2,5 mln) ook laptops gekocht en zijn die gedistribueerd naar die plekken waar het echt nodig is. Hiermee kon echter niet aan de volledige vraag voldaan worden. Op 4 mei is in een brief aan de TK gemeld dat er € 3,8 mln extra beschikbaar wordt gesteld voor de financiering van de resterende vraag naar laptops en tablets. Hiermee komt het totaal dus op € 6,3 mln.
- Diverse telecomproviders hebben tijdelijk kosteloos aanbod beschikbaar gesteld voor leerlingen die thuis geen internetverbindingen hebben. De PO-Raad, VO-raad en telecomproviders zijn in overleg over het identificeren en oplossen van knelpunten rond internetverbindingen bij leerlingen thuis.
- Voor scholen is er via Kennisnet informatie beschikbaar voor scholen met vragen. Die kunnen terecht op de website www.lesopafstand.nl.
- Ook de private aanbieders van digitaal lesmateriaal leveren hun bijdrage, bijvoorbeeld door licenties ook voor thuisgebruik open te stellen, en door de capaciteit van hun systemen te verhogen zodat iedereen gebruik kan maken van de online leeromgevingen.

Examens in het voortgezet (speciaal) onderwijs

- Scholen hebben de komende periode de tijd om leerlingen op afstand voor te bereiden en de schoolexamens af te nemen. Omdat er geen centrale examens volgen, hebben de scholen hier extra tijd voor.
- Scholen wordt gevraagd om in lijn met de geldende maatregelen de schoolexamens waar mogelijk op afstand te doen. Scholen kiezen zelf een passende manier voor de afname van het schoolexamen, waarbij aan de richtlijnen van het RIVM, waaronder de afstand van 1,5 meter tussen de leerlingen en leraren, wordt voldaan.
- Een leerling kan op basis van de schoolexamenresultaten een diploma behalen. De doorstroom naar het vervolgonderwijs gebeurt op basis van dat diploma.
- De aanmelddatum voor het vervolgonderwijs is een maand naar achteren is verplaatst (naar 1 mei voor het mbo, 1 juni voor het hoger onderwijs) waardoor leerlingen en studenten meer ruimte krijgen voor het kiezen van een studie.

Middelbaar beroepsonderwijs & hoger onderwijs

Examens mbo

- Een aantal mbo-scholen heeft tot en met 6 april geen fysieke examens meer afgenomen, zodat zij alle ruimte hadden om het onderwijs op afstand en de examinering goed vorm te geven. De minister van OCW heeft aangegeven hiervoor begrip te hebben.
- OCW heeft samen met de MBO Raad (sectorraad voor het mbo) aan een handreiking gewerkt waarin er meer duidelijk wordt over een verantwoorde diplomering van studenten. De mbo-scholen zetten vanaf 7 april de examinering en diplomering weer op een verantwoorde manier door.
- Het College voor Toetsen en Examens (CvTE) heeft de tijdvakken, waarbinnen de centraal examens in het mbo flexibel kunnen worden afgenomen door scholen, maximaal verruimd. Hierdoor hebben mbo-scholen de mogelijkheid om vanaf nu tot en met 10 juli elke dag examens af te nemen bij de studenten bij wie dat nog moet gebeuren voor het behalen van hun diploma voor 1 januari 2021.

Stages/BPV-uren

- BOL (beroepsopleidende leerweg)- en BBL (beroepsbegeleidende leerweg)-onderwijs dat bij bedrijven plaatsvindt kan doorgaan, op voorwaarde dat de ontvangende organisatie of school dat toestaat, handelt conform de richtlijnen van de overheid en het onderwijs plaatsvindt op een wijze die past bij de richtlijnen van RIVM en GGD.
- Als de beroepspraktijkvorming (BPV) eerder wordt afgebroken als gevolg van de Coronacrisis, is het aan het onderwijsteam te beoordelen of leerdoelen en praktijkopdrachten afgerond kunnen worden, zonder dat de uren geheel gemaakt worden. Daarbij kan ook gekeken worden naar resultaten uit eerdere stages of naar alternatieve (praktijk-)opdrachten.

Doorstroom mbo-hbo

- Mbo-4 studenten mogen onder specifieke voorwaarden al met een AD- of hbo-opleiding beginnen. Het gaat dan om de mbo-student die door deze crisis nog een beperkt deel van de mbo-opleiding moet afronden en vanwege een mogelijk verlaat diplomabesluit formeel niet tijdig voldoet aan de toelatingsvoorwaarden. Deze studenten hebben tot 1 januari 2021 de mogelijkheid om het mbo-4-diploma te verwerven.

Afstandsonderwijs mbo/ho

- Er lijken geen grote knelpunten te zijn die de Rijksoverheid moet helpen wegnemen. De stappen die instellingen hebben gemaakt zijn enorm. Zo heeft de Wageningen Universiteit in een week tijd 200 cursussen gedigitaliseerd.
- De ICT-coöperaties van de onderwijsinstellingen SURF, saMBO-ICT en Kennisnet spelen een essentiële rol in de huidige ontwikkelingen. Onderwijsinstellingen zoeken op dit moment naar mogelijkheden om de examinering op afstand te realiseren.

Bindend studieadvies hoger onderwijs

- Alle studenten die studievertraging oplopen door het coronavirus, krijgen uitstel van het bindend studieadvies. Dat betekent dat zij in het tweede studiejaar de bsa-norm kunnen halen. Universiteiten en hogescholen geven dit vorm
  - Ofwel door een generiek uitstel van het bsa aan alle eerstejaarsstudenten te verlenen,
  - Ofwel door nadere richtlijnen vast te stellen die voor studenten duidelijk maken wanneer zij voor uitstel van het bsa in aanmerking komen

Compensatie en financiën studenten

- Studenten die door de Coronacrisis niet kunnen afstuderen binnen de diplomatermijn, kunnen met DUO contact opnemen. DUO zal dan coulance betrachten.
- Studenten kunnen hun lening verhogen, dat kan ook met terugwerkende kracht vanaf het begin van het collegejaar. Zo worden studenten geholpen die in financiële nood zitten. [Studieleningen mogen worden terugbetaald in 35 jaar en alleen als je inkomen daarvoor toereikend is.]
- Studenten in het hoger onderwijs krijgen 3 maanden langer recht op het studentenreisproduct. Ze krijgen dit automatisch toegevoegd en hoeven hiervoor niet het reisproduct tijdelijk stop te zetten. De duur van het reisrecht in het hoger onderwijs betreft de nominale studieduur plus een jaar. Studenten die langer studeren hebben profijt van deze maatregel. In het mbo is de verlenging niet nodig omdat het reisrecht voor mbo'ers al drie jaar langer is dan de nominale studieduur. De reisvoorziening kan niet worden gebruikt als iemand al is afgestudeerd; ook met deze verlenging niet.
- Bij een groep studenten blijft ondanks maatregelen van de instellingen, de zorg bestaan dat er studievertraging ontstaat. OCW voert met de studentenorganisaties en onderwijskoepels de komende periode het gesprek over uit welke studenten die groep precies bestaat en over eventuele ondersteuning van die studenten.